

θῆκη τὴν ἐργασία του, καθὲς μὲ τὴν τέχνη του ἢ μὲ τὸ ἐπάγγελμα του θὰ τρέφῃ τὸ σπῖτι του καὶ ὅχι μὲ τὴν ἀπάτη καὶ μὲ τὴν κλεψιά ἢ βυζαίνοντας τὸ Κυβερνητικὸ Ταμεῖο. Οἱ ξένοι τεχνίτες καὶ ἐργάτες, ποὺ ἔχουν πλημμυρῆσαι κάθε Ἑμπορικὴ καὶ Βιομηχανικὴ πόλη τῆς Χώρας, σιγά, σιγά θὰ λείψουν, γιατί καὶ μεῖς θάχουμε ὁμοίους. Οἱ ἀκαμάτες καὶ ἀδούληδες θὰ λιγοστεύουν, γιατί καθὲς θὰ σέρνεται ἀπὸ τὸ εὐτυχισμένο καὶ τιμημένο ρέμα τῆς Ἑργασίας. Οἱ πλούσιοι μας, ποὺ ἔχουν τὰ χρήματά τους στὶς ξένες Τράπεζες μὲ 2 ἢ 3 ο)ο θὰ θελήσουν νὰ κυκλοφορήσουν τὸν παρὰ τους μὲ περισσότερο τόκο σκορπίζοντας τὰ χρήματά τους στὴ γεωργικὴ, κτηνοτροφικὴ καὶ στὴ Ναυτιλία, ἀφοῦ θὰ γνωρίζουν ὅτι τὰ δίδουν σὲ μορφωμένους ἀγρότες. Ἔτσι δὲ θὰ προδῇ εὐτὺς καὶ τρομερὰ ἡ μελισσοκομία, τυροκομία, βρυθακοτροφία, δασικὴ, κηπουρικὴ, κτηνοτροφικὴ, ποὺ εἶνε ἀγνωστα σήμερα στὴν πλούσια Πατρίδα μας μὲ τὸ γαλάζιο καὶ ἑξαστεροὺς οὐρανὸ της, μὲ τὴν πλούσια καὶ εὐρωστὴ γῆ της καὶ μὲ τίς πλεούμενες ἀκρογιαλίες της.

Θέλετε τώρα νὰ καταλάβετε πλεὶς ἑξαστερα τί κάνουν τὰ χρήματα τῶν πλούσιων, ὅταν θυσιάζονται γιὰ πρακτικὸ σκοπὸ καὶ πόση ὠφέλεια δίνουν; Ἐνας φίλος μου Κορφαίτης μοῦλεγε μιά μέρα συζητώντας γιὰ τέτοια ζητήματα ὅτι πρὶν νὰ γενῇ στὴν Κέρκυρα τὸ Γαλακτοπωλεῖο τοῦ κ. Μαργαρίτη καὶ Σας τὸ γάλα ἐπουλιότανε ἀκριβώτατο καὶ ἡ Ἀστυνομία κάθε μέρα ἀναγκάζοντανε νὰ πετᾷ πολὺ στοὺς δρόμους, γιατί εἶταν νοθεμένο. Τὰ βούτυρα εἶταν ξυσιμένα, βρωμερὰ καὶ καπνισμένα. Ὅλα τὰ καλὰ τυριά ἐρχόντανε ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ καὶ οἱ ἀγελάδες τοῦ Νησιοῦ μετριόντανε στὰ δάχτυλα. Μὲ τὴ σύσταση τοῦ Γαλακτοκομείου τοῦ κ. Μαργαρίτη καὶ Σας τὸ γάλα φτήνηνε, τὸ βούτυρο ἐγίνε καθαρὸ καὶ νόστιμο, τυριά Ἑθνοπαϊκὰ ἐφτιάστηκαν καὶ οἱ ἀγελάδες τοῦ Νησιοῦ γινῆκαν ἑκατὸ φορές περισσότερες, γιατί καθένας πλούσιος μπορούσε νὰ μοιράσῃ στοὺς ἀγρότες ἀγελάδες μὲ τόκο 20 ἕως 30 τὰ ἑκατό. Βάζουμε δὲ κατὰ μέρος ὅτι 20 ἄνδρες καὶ 80 κορίτσια δουλεύουν γιὰ νὰ βγάλουν τὸ ψωμί τους τιμημένα στὸ Ἑργοστάσιο τοῦτο. Τὸ κακὸ ὅμως σήμερα εἶνε, ποὺ γιὰ νὰ θελήσῃ κανεὶς ἄλλος στὴν Ἑλλάδα μιά τέτοια ἢ ἀλλοιότιμη ἐπιχείρηση νὰ κάμῃ, πρέπει νὰ φέρῃ ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ τὴν περισσότερη ὑπάλληλη, καὶ τοῦτο δὲ τὸν κάνει νὰ σκαρτῇ καλὰ μιά τέτοια ἐπιχείρησι.

τάδι, κάτι σὰν λόγια ποὺ κυνηγᾶν τ' ἀγέρι στὰ κούφια δώματα... Στερνὰ μουμουρίζμα, σὰν ψάλσιμο ψᾶλτη στὴ στράτα ποὺ ἀκλουθᾷ πεθαμένο, στὴ νέκρα καὶ στὸν πόνο... Κατόπι, σιγά-σιγά μιά τρεμούλα στοματου ποὺ ἐμουρμούριζε, μὲ τὰ χεῖλια ποὺ κοματιάσανε τὰ λόγια, μὲ τὴ γλώσσα ποὺ σὰ νὰ μπαϊνόβγαине ἀπὸ τίς σαγονιές καὶ νὰ ἀνάμπαζε σὲ ἡχοὺς παράλυτους κάποιους, ἀκουσα μισὰ λόγια, συλλαβές, καὶ κάτι σὰν ξεθύμασμα ἀγκούσας, ἕνα ἀνάσπασμα ξαποστασίας.

— Πές... πές... μου... κυ... κυ... ρά... μου... πές μου το... δέν... ἔχεις μιλιχ... φωνή... σου λείπει... ἀνοίξε τὰ... μάτια σου... νὰ μοῦ... τὸ ξομολογήθῃς... νὰ σὲ πιστέψω... Ἀδικα... ἢ δίκια;.. Ἀλήθεια... σου λείπει... ἡ ζωὴ... Τόσο... γλήγορα... ἐφυγες... τόσο ἀμίλητα... μὲ τυράγνησες;.. Νὰν τὸ πιστέψω;.. Δέ... μοῦ φταιζεις;.. Ἀπὸ ποῦ... κυρὰ μου... νὰ τὸ ἰδῶ τώρα;.. Αἶγος μετάνεισε τὸ βλέφαρό σου, καὶ θὰν τὸ νοιώσω... Ναί!.. Τὸ μάρμαρο καὶ σὺ ἕνα... Τάχα ἡ ψυχὴ σου;.. Καὶ κείνη... ποῖος τὸ ξέρει;.. Βουβὴ πλάκα... ψάριο κόκκαλο... κρηάτα νεκρά... ποῦ τὸ αἷμα πᾶζει στὶς οἰλές;.. σταματάει μέσα στὴν κρηδιά... σὰν τὸ νεράκι στὴ νερομάννα... Χά! χά! χά!.. Τί νὰ λείει κι' ὁ θεός;.. Εἶνε τόσο ψηλά... Μὰ καὶ σὺ στὸν κάτω κόσμο;..

Τάχα τὰ Καταστήματα τῶν χειροκτιῶν, τῶν ὑμπρελῶν, τῆς ἀγγειοπλαστικῆς, τῆς δερματικῆς, ἢ τὰ μηχανουργεῖα καὶ τὰ ἀτμόπλοια δὲν ἔχουν ξένους τεχνίτες καὶ ὑπάλληλους; Καὶ ἡ ἐλλείψῃ αὐτὴ ὑπάρχει στὸν Τόπο μας, γιατί δὲν ἔχουμε πρακτικὲς σχολές. Πόσοι καὶ πόσοι μεγαλέμποροι δὲ φέρνουν ὑπάλληλους ἀπὸ τὸ Ἐξωτερικόν; Πόσα καὶ πόσα ἐκατομύρια στέλνει κάθε χρόνο τὸ Ρωμαίικο στὸ Ἐξωτερικόν, γιὰ πράγματα ποὺ μπορούσαν κι' ἐδῶ νὰ φτιαστοῦνε καλύτερα;

Καθὼς λοιπὸν βλέπετε θεοφάνερα πολὺ, μιά πάρα πολὺ μεγάλη ὠφέλεια καὶ ἀνθρωπιστικὴ καὶ μορφωτικὴ καὶ συμφεροντολογικὴ θὰ γενῇ σ' ὅλο τὸ Ρωμαίικο, ἀν' ἐφαρμοστῇ τέτοιο Ἑκπαιδευτικὸ Σύστημα.

Τώρα ἂς πᾶμε στὸ Διδασκαλεῖο, στὰ Γυμνάσια καὶ στὸ Πανεπιστήμιο. Καθὼς εἶδατε καὶ διαβάσατε πάρα πάνω ἀπὸ τὸ Νέο Διδασκαλεῖο, ἐχτὸς ποὺ θὰ βγαίνουν δασκάλοι μορφωμένοι, ἀναπτυγμένοι, πρακτικοὶ καὶ ἔχῃ σχολαστικοί, θὰ βγαίνουν καλοὶ σκοπευτῆς, ἄξιοι στρατιῶτες καὶ πειθαρχικοὶ πολῖτες.

Στὰ Κλασικὰ Γυμνάσια δυὸ πράγματα θὰ γυνῶν. α') Ποῦ θὰ προετοιμαστῇ μιά νεολαία γιὰ τὸ Πανεπιστήμιο, πειθαρχικὴ καὶ στρατιωτικὰ μορφωμένη, ποὺ θὰ ξέρῃ νὰ ξοδέῃ τίς ὥρες της ὅχι στὸν καφενὲ ἢ σὲ ἄλλες κουταμάρες καὶ ἀταξίες, ἀλλὰ σὲ ἔργατα ὕψηλά, μεγάλα καὶ γενναῖα. Μὲ τὰ Νέα Γυμνάσια δὲ θὰ φτιαστῇ μιά νεολαία ποὺ θὰ γενῇ φόρτωμα καὶ σπῆκα τοῦ Κεντρικοῦ Ταμεῖου, γιὰ νεολαία ποὺ τελειώνοντας τὸ Γυμνάσιο νὰ μὴ ξέρῃ τίποτε καὶ νὰ μὴ θέλῃ νὰ κάμῃ τίποτε, καθὼς σήμερα συνθᾶναι, ἀλλὰ νεολαία ἀνεπτυγμένη, μορφωμένη καὶ γερή. καὶ β') Ὁ φτιαστῇ μιά νεολαία ποὺ θὰ ξέρῃ καλὰ καὶ θὰ γνωρίζῃ, γιατί πρέπει νὰ θαυμάζῃ καὶ νὰ καυχιέται γιὰ τοὺς παλιούς της, μιά νεολαία ποὺ δὲ θὰ θέλῃ νὰ φορῇ φτιασίδι καὶ ψεύτικο λιονταριὸ τομαρί μὰ ποὺ θὰ μορφώνεται ἀληθινὰ καὶ μεθοδικὰ στὸν Κλασικισμό, στὴ Φιλοσοφία καὶ στὶς Ἐπιστήμες.

Τὸ δὲ Πανεπιστήμιο μὲ τίς αὐστηρὲς εἰσιτήριες ἐξετάσεις του δὲ θ' ἀφήνῃ ἐλεύτερο τὸν κάθε ἀγράμματο νὰ μπῇ μέσα. Μὲ τὴν ἰδιαιτέρη δὲ ἐξέταση ποὺ θὰ κάμῃ καθὲς Γυμνασιακὸς γιὰ τὸν κλάδο ποὺ θὰ διαλέξῃ, θὰ μορφωθοῦν ἀληθινοὶ ἐπιστήμονες, ἀληθινοὶ φιλόσοφοι, φιλόλογοι, μαθηματικοὶ καὶ γλωσσολόγοι. Μὲ τίς Γυμνασιακὰς δὲ ἀσκήσεις καὶ τίς Στρατιωτικὰς, μὲ τὸ Σκοπευτήριον

Γιὰ πές μου... ἀλήθεια... λησμένησα, κυρὰ μου... φωνὴ ποὺ δὲν ἔχεις... μὰ ἐσύ ζῆς... ζῆς... μέσα της... μέσα στὴν ψυχὴ της... ἂ, ναί πόση... παρηγοριά... εἶνε... τὸ παιδί σου... καὶ τ' ἀγαπᾶω... πόσο τ' ἀγαπᾶω... γιατί εἶσαι σύ... ἀπόφα... γιατί δὲν εἶνε παρὰ σύ... γιατί πιστέψα πῶς εἶσαι σύ... Θέ μου, στ' ὀφείλουμαι... Γιὰ ἄκου... ἂ ναί, θυμᾶσαι τὴν ἱστορίαν μας;.. Δόλια, ἐκθανίστηκες... σὲ βασάνισα... Κοιμήσου τώρα... κοιμήσου... Θάρθω τάχα νὰ σὲ βρῶ... νὰ σὲ γνωρίσω... καὶ θὰ μὲ ἰδῇς;.. ἢ θὰ περάσῃς ἀδιάφορη;.. Ὁ μὲ δώσης τὸ χέρι;.. Ἐκεῖ... σὲ κάποιον μέρα... μὰ ποῦ τάχα... Τὸ κεφάλι μου σκίζεται μὲ τίς βαρεῖες... ἀνοίγει σὰν φωτιά... ὅπως τοῦ γύφτου ἀπὸ τὸ ρουσερό... σὲ μύριες σπίνες... καθεμιά καίει... καὶ τὸ νοῦ... σὲ φλόγες... μάταια παιδεύουμαι... μάταια σὲ πίκρανα... τοῦ κάκου σὲ λάβωσα... σὲ πέθανα... Ζῆσε τώρα... ζῆσε... στὸν ἀπάνου κόσμο... ἢ στὸν κάτω... ποῖος τὸ ξέρει... καὶ θὰ σὲ ἰδῶ μέσα στὰ μάτια της... μέσα στὸ γέλιο της θὰ σὲ κρᾶξω... μέσα στὴν ἔψη της θὰ σὲ χαρῶ... Δόσε μου τὸ χέρι σου... ἂ ἔτσι τὸ σφιγγῶ... σὲ σφιγγῶ κρύα... πέτρα... πῶς σὲ νοιώθω στὰ κόκκαλά μου... μέσα στὶς πέτσες μου νὰ παγώνῃς... τίς τρίχες μου νὰ σκίζῃς μὲ μιά κρυότη... ὦ πῶς σὲ νοιώθω νὰ μὲ σεῖς... ὅλους μὲ σεῖς... σὰν

καὶ τὸν Στρατιωτικὸ βίον τοῦ θὰ βγάλῃ ἄξιους στρατιῶτες καὶ πειθαρχικοὺς πολῖτες ποὺ δὲ θὰ σέρνουνται ἀπὸ τὴν πολιτικὴ καμαρίλα σὲ πολιτικὲς ταρχές ἢ σέκλογικὰ πάθη, καθὼς σήμερα—ἀφοῦ ἡ νεολαία τοῦ Πανεπιστημίου ποὺ εἶνε γεμάτη ζωὴ, θέρη καὶ αἷμα, δὲν ξέρε καὶ ποῦ νὰ ζεσπάσῃ.— Μὲ περιορισμὸ δὲ τῶν Κλασικῶν Γυμνασίων σὲ ἑξῆς μονάχα, ἐχτὸς ἀπὸ τὴν ὠφέλεια ποὺ θὰ δῇ τὸ ἔθνος ἀπὸ τίς Πρακτικὰς σχολὰς θὰ λιγοστεύουν οἱ γιατροὶ κι' ἔτσι θάχουμε ἀληθινοὺς καὶ τίμιους γιατροὺς, θὰ λιγοστεύουν οἱ δικηγόροι καὶ ἔτσι θὰ περιοριστοῦν οἱ πολιτικοὶ ρήτορες τῆς ρουτίνας καὶ τὸ δύστυχο Βασίλειον θὰ σωθῇ ἀπὸ τὴν πληγὴ τῶν θεσοκυνηγῶν. Θὰ λιγοστεύουν οἱ καθηγητῆδες κι' ἔτσι θάχουμε ἀληθινοὺς καθηγητῆδες τῶν «Ἑλλην. Γραμμάτων» καὶ ἡ Ἑρμηνεία τοῦ Κουδέρνου δὲ θὰ ἀσθμαίνῃ κάθε καλοκαίρι ἀπὸ τὸ βάρος τῶν μεταβολῶν. Καὶ οἱ Φαρμακοποιοὶ δὲν θὰ εἶνε σὰν τὰ μανιτάρια οὔτε καὶ τόσο ἀλύπητα θὰ κλέπτουν τὸ Λαόν.

Τὸ ἴδιο καὶ ὁλόκληρα θὰ γενῇ σ' ὅλους τοὺς Κλάδους. Καὶ ἔτσι ἡ δοξασμένη καὶ ἀμείρη Πατρίδα, ποὺ ἔχει τέτοιο ἔξυπνο καὶ δραστήριον Λαόν καὶ τέτοια κάλλη, ποὺ τόσα χρόνια μαρτύρησε καὶ χτίνασε μπλεγμένη καὶ σφιγτοδεμένη στὰ δίχτυα τοῦ ψεύτικου Κλασικισμοῦ, θὰ ρωνάξῃ πέρα, πέρα κι' ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη ἀλήθεια, τώρα εἶδα Λευτεριά κι' Ἀνάστασι.

Ἀπὸ μιά καλὴ καὶ ἀνεξάρτητη Βουλὴ, ποὺ πρέπει ὁ Λαός νὰ τὴν διαλέξῃ, ἐξαρτιέται νὰ δῇ τὸ Βασίλειον ὅλο τὴν ποθομένη καὶ λατρευτὴ μέρα τῆς Λευτερίας του.

ΚΑΠΙΟΣ

Ὁ φίλος κ. Καλογερόπουλος τῆς «Πινκοθήκης» τύπως τώρα τελευταῖα τίς α)σι ε)λ (δ ε)ν) του, ἔνα πολλὸ νόστιμο βιβλίον ποὺ τὸ καλὸ χαρτί του δείχνει πῶς πρέζε πολὺ τὸ ἐμπόριον τοῦ χαρτιοῦ στὸν τόπο μας.

— Τὸ καλὸχαρτο βιβλιαράκι ἔχει δηγήματα, αἰνίγματα, γρίφους, ἀντιμαλλιαρικοὺς κεραυνούς, φιλοσοφικά ἀξιώματα (οὐὶ ἀπὸ τέτια ἄλλο τίποτα!) καὶ ἀλήθειες κοινωικὰς μὲ τὸ τσουβάλι.

— Νά μιά γιὰ δείγμα. «Πόσα, ὦ πόσα καπέλλα ἔχουν περισσότεραν ἀξίαν ἀπὸ τίς κεφαλὰς, αἱ ὁποῖαι μεγαλοπρεπῶς τὰ φέρουν».

— Γιὰ νὰ νιώσετε τὴ δύναμη τῆς ἀλήθειας αὐτῆς πρέπει νὰ σημειώσετε πῶς ὁ φίλτατος Πινκοθήκιος φορεῖ καπέλλο καὶ μὲ μεγάλη ἀξία μάλιστα!

δεντὸ μὲ τὰ φύλλα μὲ σκαλεύεις... καὶ μέσα μου κυλᾶνε, τρέμουνε. τὰ κρυαδερά σου δάκρυα... Κυρὰ μου... τώρα νὰ σὲ φιλήσω... νὰ σὲ νεκοφιλήσω στὸ στόμα... ν' ἀνοίξω σου τὰ χεῖλια μὲ τὴν πνοή μου... Νά ἔτσι... νὰ στὰ χεῖλιά σου ποὺ μοῦ μιλήσανε... ποὺ μὲ ποτίσανε... ποὺ μὲ ζῆσανε... Νά, ἔτσι... νὰν τὰ ζεστᾶνω, νὰν τὰ ζῆσω... ποῦ ἡ χιονάδα τους... ποῦ ἡ χιονάδα τους νὰ σβύσῃ... Ψυχὴ δὲν ἀκούγεται στὰ χεῖλια σου... οὔτε μὴ σταλιά αἷμα δὲ μ' ἄρῃς ὁ χέρος στὴν ἄκρη ἀπὸ τὰ χεῖλια σου... μονάχα μιά γωνίτσα ἀπ' τὸ ματάκι σου, μὴ φέξῃ μακρυνή... νάτη, ποῦ δὲ μοῦ λείει τίποτα πλὴν... τίποτα... καὶ δὲ βλέπω τίποτα... τέλεια τίποτα... ἀνασῆκωσέ λίγο τὸ βλέφαρό... ναί!.. σκαλεψέ λίγο τὰ βλέφαρά νὰ ἰδῶ... Ναί!..

Ἦστερα ἀπὸ τὸν πεισμὸ της, ὦ θέ μου, ὅστερα... Θυμᾶμαι τὸ σκόρ ποῦ σάλευε στὸ σπῖτι, καὶ πῶς φεύγανε δὴ μέσα τὰ πράγματα, ὅλα τὰ πράγματα μακραινανε... Δὲν ξεκαθάριζα πῶς περιώσανε οἱ στιγμὲς κι' ἀμίλητες οἱ ὥρες, καὶ πῶς ἐρχόντανε σιγά-σιγά τὸ σκοτάδι καὶ κλάψῃ στὴν ψυχὴ μου. νὰ